มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษากรณีเทคโนโลยีสารสนเทศในเครือข่ายอินเตอร์เนตกับการฟอกเงิน

นางสาว ปาริชาต มุสิกะปาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-184-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MEASURES FOR THE PREVENTION AND SUPPRESSION OF MONEY LAUNDERING : A CASE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INFORMATION TECHNOLOGY ON INTERNET NETWORK AND MONEY LAUNDERING

Miss Parichat Musikapan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master in Laws
Department of Laws
Faculty of Laws
Chulalongkorn University
Academic Year 2000

ISBN 974-346-184-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษากรณีเทคโนโลยีสารสนเทศในเครือข่ายอินเตอร์เน็ตกับการฟอกเงิน
โดย	นางสาวปาริชาต มุสิกะปาน
ภาควิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	พ.ต.อ. สีหนาท ประยูรรัตน์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พันตำรวจเอก สีหนาท ประยูรรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์สรสิทธิ์ แสงประเสริฐ)

..... กรรมการ
(อาจารย์โชคดี นพวรรณ)

ปาริชาต มุสิกะปาน : มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน . ศึกษากรณีเทคโนโลยีสารสนเทศในเครือข่ายอินเตอร์เนตกับการฟอกเงิน. อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.วีระพงษ์ บุญโญภาส, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พ.ต.อ.สีหนาท ประยูรรัตน์, 180 หน้า. ISBN 974-346-184-1.

"การฟอกเงิน" เป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นการเปลี่ยนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือโดยมิชอบด้วยกฎหมายให้เสมือนหนึ่งว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบ หรืออาจกล่าวได้ว่าการฟอกเงินเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลปกปิดแหล่งที่มาของรายได้ที่ผิดกฎหมาย และทำให้รายได้นั้นกลายเป็นรายได้ที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งวิธีการที่จะฟอกเงินนั้นสามารถทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการนำเอาเงินสดติดตัวออกนอกประเทศ การฝากเงินกับสถาบันการเงิน การโอนเงินสดออกนอกประเทศ รวมทั้งการตั้งบริษัทหรือกิจการขึ้นบังหน้า ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่อาชญากรใช้ฟอกเงินมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันนี้ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ซึ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีดังกล่าวก็ยังคงมีช่องว่างบางประการอยู่ ซึ่งนักฟอกเงินได้อาศัยช่องว่างดังกล่าวนี้ในการเอื้อประโยชน์แก่ตนเพื่อประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอาศัยเครือข่ายอินเตอร์เนตในการฟอกเงิน

เนื่องจากเครือข่ายอินเตอร์เนต เป็นเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงกับคอมพิวเตอร์ได้ทั่วทุกมุมโลก สามารถส่งผ่านข้อมูลกันได้ตลอดเวลาโดยไม่มีข้อจำกัด และไม่มีการตรวจสอบการใช้บริการใดๆเลย ซึ่งปัจจุบันมีการให้บริการการค้าพาณิชย์ผ่านทางเครือข่ายอินเตอร์เนต ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการค้าขายได้เป็นอย่างดี รวมถึงการให้บริการของทางธนาคารในการทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆผ่านทางเครือข่ายอินเตอร์เนตได้โดยง่าย ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวยังมีช่องว่างมากมายที่ผู้ฟอกเงินสามารถหลบเลี่ยงการตรวจจับจากทางการได้ ดังนั้นในต่างประเทศอาชญากรจึงนิยมใช้บริการดังกล่าวเพื่อประกอบการฟอกเงิน เนื่องจากสามารถทำการฟอกเงินได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และยากแก่การติดตามร่องรอยการฟอกเงิน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนได้เสนอแนวทางในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และสกัดกั้นการฟอกเงินโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในเครือข่ายอินเตอร์เนตเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศต่อไปในอนาคตอันใกล้นี้ เนื่องจากเทคโนโลยีดังกล่าวได้เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น ซึ่งหากมีการป้องกันเสียก่อนในเบื้องต้นก็จะง่ายแก่การตรวจสอบและควบคุมอันจะนำมาซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคมได้เป็นอย่างดี

ภาควิชา นิติศาสตร์ ..... ลายมือชื่อนิสิต ปาริชาต มุสิกะปาน .....

สาขาวิชา นิติศาสตร์ ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ปีการศึกษา 2543 ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พ.ต.อ. สีหนาท .....

PARICHAT MUSIKAPAN : MEASURES FOR THE PREVENTION AND SUPPRESSION OF MONEY LAUNDERING : A CASE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INFORMATION TECHNOLOGY ON INTERNET NETWORK AND MONEY LAUNDERING. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR VEERAPHONG BOONYOBHAS , CO-ADVISOR : POLICE COLONEL SEEHANART PRAYOONRAT , 180 pp. ISBN 974-346-184-1.

" Money Laundering " is the term descriptive of the commission of an offence involving the conversation of illegally obtained money or property into the money or property which appears to have been acquired lawfully. In other words, money laundering is a process by which a person conceals the true source of the illicit earning and turns it into the licit one. The commission of money laundering can be invisaged in a variety of means. It may take the form of direct expatriation of cash when making a journey to a foreign country, and the establishment of a smoke-screen firm or undertaking. Although these means have been in use by money launderers, we have also witnessed that the ongoing technological advancement, especially the rapid advancement in the field of computing science, significantly contributes to expediency in making transactions. Despite advantages we have gained from modern technology, some shortcomings are also triggered by such technological development in that it facilitates money launderers to commit an offence of money laundering. In effect, this can be most envisioned in the context of internet communications and transmissions.

The internet, through which computers all over the world can be interconnected and information can easily be transmitted at any time with scarce control, provides the most efficient means of business and facilitates trade as well as banking services with respect to financial transactions. This technology incidence simultaneously provides money launderers with opportunities to escape inspection of fraud. As a matter of fact, criminals, in foreign countries, widely make use of the internet to expedite swift money laundering which leaves too little, if not none, transactional trace of such sophisticated crime.

This thesis suggests appropriate approaches for controlling, supervising, inspecting and forestalling money laundering which is committed through internet-based information technology, with a view to preventing loss which will otherwise be caused to the country in the near future, given that such technology has now played increasingly vital roles in Thai society. Public order will effectively be maintained if prevention is in place at the outset and inspection as well as control mechanisms are well designed and exercised.

Department Laws Student's signature Parichat Musikapan

Concentration Laws Advisor's signature Veraphong Boonyobhas

Academic year 2000 Co-advisor's signature Pol.Col. Seehanart P.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องด้วยความเมตตาของท่านคณาจารย์ผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือและแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่สละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและกรุณาแนะนำแนวความคิดและสนับสนุนโครงร่างวิทยานิพนธ์นี้แต่แรกเริ่มตลอดจนได้กรุณาตรวจทานแก้ไขจนสำเร็จ และผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ เป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ผู้เขียนโดยได้ให้คำแนะนำในด้านการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนกรุณาสละเวลามาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ สรสิทธิ์ แสงประเสริฐ และอาจารย์ โชคดี นพวรรณ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี ตลอดจนกรุณาเสียสละเวลามาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.อ. สีหนาท ประยูรรัตน์ เป็นอย่างสูงที่สละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งนอกจากจะให้คำแนะนำและตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนแล้ว ยังให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนในด้านต่างๆอันเป็นเหตุบันดาลใจให้ผู้เขียนมีความมานะพากเพียรจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ ผู้เขียนขอสำนึกพระคุณนี้ไว้อย่างไม่รู้ลืม

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบูรพาจารย์ทางนิติศาสตร์ทุกๆท่านที่ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนางานด้านนิติศาสตร์ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ใช้ศึกษาต่อไป รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณเจ้าของงานนิพนธ์ทุกๆท่านที่ผู้เขียนใช้ศึกษาและอ้างอิงในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ บิดา มารดา ผู้มีพระคุณสูงสุด ทั้งยังเป็นกำลังใจและเอาใจใส่ในทุกๆ เรื่องให้แก่ผู้เขียนตลอดมา ขอขอบพระคุณ ดร. พินัย ณ นคร ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันมีประโยชน์อย่างยิ่งแก่การทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณ คุณไพศาล มหบุญพาชัย ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา รวมถึง พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆทุกๆท่านที่ไม่อาจกล่าวได้หมด ณ ที่นี้ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้เขียนในการศึกษาเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนมีคุณค่าและมีประโยชน์ในด้านการศึกษาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาแก่ทุกๆท่านที่เอ่ยนามมาข้างต้น หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ปาริชาต มุสิกะปาน